

ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ТА РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ІНФОРМАТИКИ У ПРОЦЕСІ ФІКСАЦІЇ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДІТЕЙ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ

*Викладач I категорії Т.В. Брошеван, викладач I категорії Р.А. Голик,
викладач вищої кваліфікаційної категорії А.О. Морович,
методист Я.М. Смоляр*

***Відокремлений структурований підрозділ «Бобринецький аграрний
фаховий коледж ім.В.Порика Білоцерківського національного
університету», м. Бобринець, Кіровоградська обл., Україна***

Специфіка роботи викладача інформатики в аграрному коледжі передбачає не лише навчання цифровим навичкам, а й забезпечення безпечного функціонування локальних мереж та моніторинг діяльності здобувачів освіти під час практичних занять. У сучасному світі, де правопорушення відносно дітей та підлітків все частіше переходять у площину кіберпростору, педагог стає важливою ланкою у ланцюжку виявлення та первинної фіксації протиправних дій. Важливо розуміти, що правопорушення в мережі «Інтернет» мають свою специфічну юридичну природу, визначену законодавством, зокрема щодо несанкціонованого втручання в роботу інформаційних систем, де цифровий доказ є надзвичайно волатильним і може бути знищений за лічені секунди [1]. Для викладача інформатики критично важливо володіти алгоритмами дій, які дозволять правоохоронним органам у майбутньому ефективно розкрити злочин, чи то йдеться про кібербулінг, грумінг або розповсюдження забороненого контенту.

Процес виявлення правопорушення часто починається з аналізу нетипової поведінки здобувача освіти в мережі або виявлення підозрілих файлів на локальних накопичувачах. Викладач має звертати увагу на використання проксі-серверів, анонімайзерів або специфічних месенджерів, які не передбачені навчальною програмою. Соціально-педагогічний вимір цієї проблеми полягає у довірливому спілкуванні, проте технічний вимір вимагає знань про основи цифрової форензики, зокрема збереження лог-файлів, кешу браузерів та історії мережеских з'єднань [2]. Первинна фіксація має відбуватися без втручання в структуру даних, щоб не порушити цілісність доказів. Наприклад, створення скріншотів із чітким відображенням URL-адреси, дати та часу, а також збереження вихідного коду сторінки є тими базовими кроками, які може здійснити викладач до приїзду фахівців із кіберполіції.

Особливості розкриття таких злочинів у середовищі аграрного коледжу також пов'язані з використанням студентами специфічних мобільних пристроїв та засобів IoT, які часто мають слабкий захист. Викладач інформатики може виступати консультантом для правоохоронців, пояснюючи архітектуру внутрішньої мережі закладу та надаючи доступ до серверних журналів згідно з встановленими регламентами взаємодії [3]. Взаємодія освітян та правоохоронних органів має базуватися на чіткому алгоритмі, де педагог не бере на себе роль слідчого, але забезпечує «консервацію»

цифрової сцени злочину. Це включає заборону на перезавантаження комп'ютерів, зміну паролів або видалення підозрілих акаунтів до моменту офіційного вилучення інформації.

Розвиток кіберграмотності педагогічної спільноти у 2026 році вимагає глибокого розуміння методів соціальної інженерії, які злочинці використовують для маніпуляції свідомістю неповнолітніх [2]. Викладач інформатики в аграрному коледжі має інтегрувати у свої заняття теми щодо цифрової безпеки у спрощеному вигляді, щоб самі здобувачі освіти знали, як діяти у разі загрози. Тільки через системний підхід, де технічна фіксація поєднується з юридичною грамотністю та педагогічною підтримкою, ми зможемо створити безпечне цифрове середовище для підростаючого покоління та забезпечити невідворотність покарання за правопорушення в Інтернеті.

Посилання

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 06.02.2026).
2. Головкін Б. М. та інші. Кіберзлочинність та електронні докази: навч. посібник – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 298 с. <https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/08/Cybercrime-and-Digital-Evidence.pdf> (дата звернення 09.02.2026)
3. Литовченко І.В. та інші. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків. – К.: Видавництво: ТОВ «Видавничий Будинок“Аванпост-Прим”», 2010. https://rescentre.org.ua/images/Uploads/Files/internet_safety_dl/children_internet.pdf (дата звернення: 09.02.2026).

ТРУЕЛІ ЯК МАРКОВСЬКІ ІГРИ: КАРТИ ПЕРЕМОЖЦІВ І ВРАЗЛИВІСТЬ СТРАТЕГІЙ

Студент М.Н. Возняк

*Керівник – науковий працівник ТОВ «Інноваційні інтелектуальні платформи»
Н.О. Возняк*

Університет «Карлтон», м. Оттава, Канада

Класична задача про дуель між двома стрільцями є ґрунтовно досліджена в теорії ігор. Науковий інтерес становить задача, коли в грі беруть участь три учасники (названа в літературі «**труель**»). У цьому випадку з'являються ефекти, яких немає в дуелі. Найвідоміший з них – коли гравець з найменшою точністю влучності може мати найвищу ймовірність перемогти.